

Ecologische quickscan

Esdoornlaan Oosterhout

*In het kader van de Wet natuurbescherming
& het Natuurnetwerk Nederland*

Colofon

In opdracht van	Ten Brinke Vastgoedontwikkeling B.V.
Contactpersoon	■■■■■
Datum	24 maart 2023
Kenmerk	RA22171-01
Aantal pagina's	34
Status rapport	Definitief
Contactpersoon	■■■■■■■■■■
Telefoonnummer	■■■■■■■■■■
E-mail	info@ecoassist.nl
Wijze van citeren	Backx, B.J.A., 2023. Ecologische quickscan Esdoornlaan Oosterhout. In het kader van de Wet natuurbescherming & het Natuurnetwerk Nederland. Rapport RA22171-01. Eco Assist, Helmond.

Eco Assist B.V.
Wildenborchlaan 62
5709 RR Helmond
06 15 114 537
info@ecoassist.nl
www.ecoassist.nl

Eco Assist is lid van het Netwerk Groene Bureaus:
*brancheorganisatie voor kwaliteitsverbetering en
belangenbehartiging*

Eco Assist B.V. is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Eco Assist; opdrachtgever vrijwaart Eco Assist voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© copyright Eco Assist B.V. / Ten Brinke Vastgoedontwikkeling B.V.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van Ten Brinke Vastgoedontwikkeling B.V. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Eco Assist, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

COLOFON.....	2
INHOUDSOPGAVE.....	3
1. INLEIDING.....	5
1.1 AANLEIDING.....	5
1.2 DOEL.....	5
2. PLANGEBIED & INGREEP.....	6
2.1 LOCATIE.....	6
2.2 BESCHRIJVING	6
2.3 VOORGENOMEN INGREEP	7
2.4 PLANNING	8
3. WERKWIJZE.....	9
4. ONDERZOEKSRESULTATEN BESCHERMDE GEBIEDEN	10
4.1 NATURA 2000	10
4.2 NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN).....	11
4.3 BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN	11
5. ONDERZOEKSRESULTATEN SOORTBESCHERMING	13
5.1 PLANTEN.....	13
5.2 VOGELS	13
5.3 ZOOGDIEREN.....	14
5.3.1 VLEERMUIZEN	14

5.3.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	17
5.4 REPTIELEN	18
5.5 AMFIBIEËN	18
5.6 VISSSEN	19
5.7 VLINDERS EN LIBELLEN	19
5.8 OVERIGE ONGEWERVELDEN.....	19
6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	21
6.1 GEBIEDSBESCHERMING	21
6.1.1 NATURA 2000	21
6.1.2 NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN)	21
6.1.3 BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN	21
6.2 SOORTBESCHERMING	21
6.2.1 VOGELS	21
6.2.2 ZOOGDIEREN	23
6.2.3 OVERIGE SOORTEN	23
6.3 SAMENVATTING	24
6.4 OVERZICHTSTABEL	24
7. BRONNEN	26
7.1 RAPPORTAGES & BOEKEN	26
7.2 WEBSITES.....	26
BIJLAGE 1: FOTO'S PLANGEBIED	27
BIJLAGE 2: WET- EN REGELGEVING	31

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Ten Brinke is bezig met de voorbereidingen voor de bouw van nieuwe woontorens op een aantal percelen aan de Esdoornlaan in Oosterhout. Daarvoor dient de huidige bebouwing gesloopt te worden en de vegetatie (grotendeels) verwijderd te worden. Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat deze ingreep plaatsvindt, onderzoek te doen naar de effecten van de ingreep op beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN)) en flora en fauna welke beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming.

Deze rapportage geeft de resultaten van de uitgevoerde ecologische potentie-inschatting weer, een zogenaamde quickscan. Hierbij wordt aangegeven welke beschermde planten en dieren mogelijk voorkomen in het plangebied en wat de te verwachten effecten van de ingreep hierop zijn. Daarnaast is een eerste inschatting uitgevoerd van het effect van de ingreep op beschermde gebieden.

1.2 Doel

De quickscan beantwoordt de volgende vragen:

- Wat is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN)?
- Welke beschermde planten en dieren komen potentieel voor in het plangebied?
- Heeft de ingreep mogelijk een effect op beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN)?
- Heeft de ingreep mogelijk een effect op beschermde planten en dieren?
- Heeft de ingreep effect op onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden?
- Leidt de ingreep tot een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Welke vervolgstappen zijn noodzakelijk om overtreding van de Wet natuurbescherming en gebiedsbescherming te voorkomen?

2. Plangebied & ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen aan de Esdoornlaan in Oosterhout (Noord-Brabant). Het plangebied is grotendeels gelegen tussen de Esdoornlaan, Tilburgseweg en het Wilhelminakanaal-Noord. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing daarvan in rood weergegeven. Bron ondergrond: OpenStreetMap, 2023.

2.2 Beschrijving

Het plangebied bestaat uit een bedrijventerrein met bedrijfspanden en verspreid gelegen een aantal woningen. Het plangebied heeft de volgende landschapselementen en eigenschappen welke van belang zijn voor de potentie van het gebied voor beschermde soorten (zie Bijlage 1):

- Bedrijfshallen grotendeels voorzien een lage opgemetselde muur en verder optrokken uit stalen golfplaten en voorzien van platte daken met een bitumen bedekking. Plaatselijk zijn enkele hogere delen met stenen muren aanwezig, voorzien van een luchtsponw en open stootvoegen.
- Aan de bedrijfshallen zijn kantoor en winkelruimtes aangebouwd, opgetrokken uit steen met een luchtsponw. Deze zijn deels voorzien van een plat dak met bitumen en deels van een schuin dak met pannen, en houten boeiboorden.

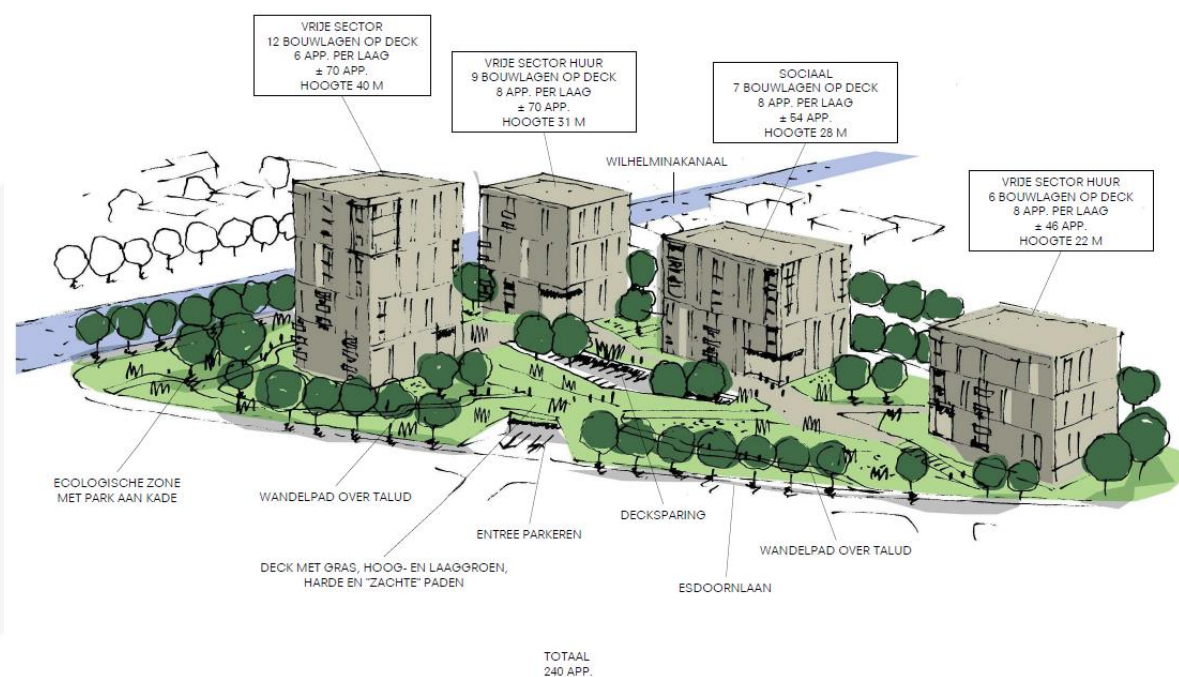
- Woningen opgetrokken uit steen (met luchtspouw), pannendak, houten betimmering, en deels ook met rolluiken en zonneweringen. Een van de woningen is voorzien van dakshingles in plaats van dakpannen.
- Schuurtjes en garages opgetrokken uit steen, veelal met spouwmuur. Deels met dak van bitumen en houten boeiboorden, deels voorzien van een pannendak.
- Bijgebouw bij de woning aan de Esdoornlaan 36 opgetrokken uit plaatmateriaal.
- Tuinen met aangeplante siervegetaties bestaande uit vaste planten, haagjes en enkele bomen als leilindes en een treurberk, zonder holtes of grote stukken losse bast.
- Enkele solitaire bomen zonder holtes of losse bast bestaande uit cultivars.
- Intensief beheerd grasland (gazon) met algemene kruiden van voedselrijke omstandigheden zoals fluitenkruid, zachte ooievaarsbek, Jacobskruiskruid, smalle weegbree en vogelmuur.
- Verhardingen in de vorm van betonklinkers.

2.3 Voorgenomen ingreep

Het project bevindt zich nog in de voorbereidingsfase, waarbij de bestemmingsplanprocedure nog doorlopen moet worden. De voorgenomen ingreep bestaat uit de bouw van vier nieuwe woontorens op de percelen binnen het plangebied. Daarvoor dient de huidige bebouwing gesloopt te worden en de vegetatie (grotendeels) verwijderd te worden. Werkzaamheden die daarnaast (waarschijnlijk) uitgevoerd worden bestaan voornamelijk uit:

- Sloop van de bestaande bebouwing.
- Verwijderen van de vegetatie. De eiken aan de Tilburgseweg blijven daarbij behouden.
- Bouwrijp maken van het plangebied.
- Nieuwbouw van een viertal woontorens.
- Herinrichting van de buitenruimte, inclusief aanbrengen beplantingen.

Een impressie van de nieuwbouw op locatie zoals voorzien is opgenomen in figuur 2.

Figuur 2. Schetsontwerp met impressie van beoogde ontwikkeling binnen het plangebied.

2.4 Planning

De exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend en hangt mede af van de snelheid waarmee de bestemmingsplanprocedure en overige voorbereidingen zijn afgerond.

3. Werkwijze

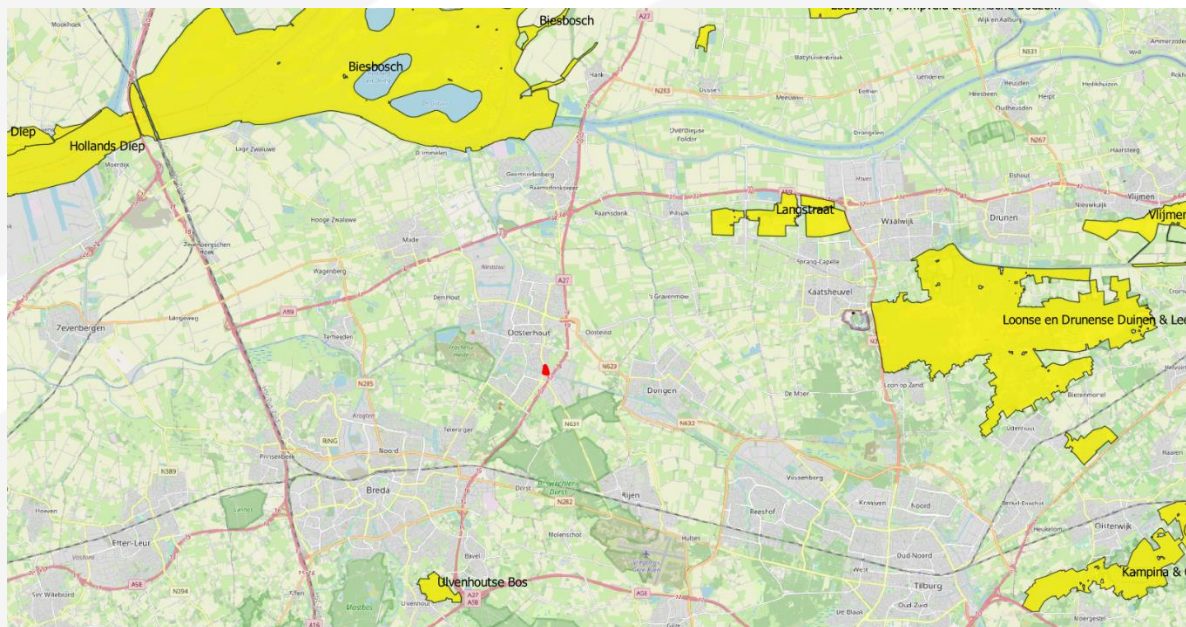
Om te komen tot een volledige potentie-inschatting zijn de volgende stappen doorlopen:

- Het plangebied werd op 3 maart 2023 bezocht door ecooloog Benjamin Backx MSc. Daarbij is in het plangebied en de directe omgeving daarvan gezocht naar beschermde soorten en sporen die wijzen op hun aanwezigheid. Hierbij is tevens de potentie van het plangebied voor beschermde soorten bepaald, een zogenaamde habitat geschiktheidsbeoordeling. Tijdens het veldonderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker, zaklamp en fototoestel.
- De ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen delen van het Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden werd bepaald.
- Met behulp van verspreidingsatlassen, websites met verspreidingsdata en de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF) werd bepaald of in het plangebied recentelijk beschermde soorten zijn waargenomen.
- Op basis van de resultaten van het bureau- en veldonderzoek werd op grond van een deskundigenoordeel bepaald of beschermde planten- en diersoorten in het plangebied voor kunnen komen.
- In overleg met de opdrachtgever is de ingreep bepaald welke in het plangebied plaats gaat vinden.
- Op basis van de beschreven ingreep en de resultaten van het bureau- en veldonderzoek werd:
 - Vastgesteld of negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden op voorhand uit te sluiten zijn of dat daarvoor nog een aanvullende onderzoeken noodzakelijk zijn;
 - Bepaald welke negatieve effecten te verwachten zijn op de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten;
 - Bepaald of beschermde houtopstanden aanwezig zijn.

4. Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 Natura 2000

Het Natura 2000-gebied dat het dichtste bij het plangebied ligt is de 'Langstraat'. Dit gebied ligt op een afstand van ongeveer 8,4 km van het plangebied (zie figuur 3). De gebieden 'Biesbosch' en 'Ulvenhoutse bos' liggen beide ook binnen 10 km van het plangebied.

Figuur 3. Ligging van het plangebied in rood aangegeven. De begrenzing van de omliggende Natura 2000-gebieden is met geel weergegeven. Bron ondergrond: OpenStreetMap contributors, 2023.

Effectbeoordeling Natura 2000

Door de afstand tussen het plangebied en deze beschermde natuurgebieden zijn negatieve effecten door geluidsverstoring, visuele verstoring of verdroging als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden op Natura 2000-gebieden uitgesloten. Tijdens de voorgenomen werkzaamheden kan stikstof worden uitgestoten. Gezien de afstand en de aard en duur van de werkzaamheden worden significant negatieve effecten van stikstofuitstoot en depositie op daarvoor gevoelige habitattypen en de leefgebieden van soorten met instandhoudingsdoelstellingen als laag ingeschat. Middels een AERIUS-berekening kan hier rechtszekerheid over verkregen worden. De voorgenomen ingreep leidt naar verwachting tot een toename in stikstofuitstoot gedurende de gebruiksfase omdat er veel nieuwe woningen worden gerealiseerd welke naar verwachting meer stikstofuitstoot produceren ten gevolge van bijvoorbeeld verwarming en verkeersbewegingen dan de huidige bedrijfspanden. Om dit inzichtelijk te maken dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied is gelegen in Provincie Noord-Brabant. Het gedeelte van het Natuurnetwerk Nederland dat gelegen is binnen deze provincie wordt aangeduid als het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het plangebied is niet gelegen in het NNB. Het grenst wel aan de zuidzijde aan het Wilhelminakanaal, wat onderdeel uitmaakt van het NNB. De ligging van het plangebied ten opzichte van het NNB is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. De begrenzing van het NNB is oranje weergegeven. Bron ondergrond: OpenStreetMap contributors, 2022.

Effectbeoordeling NNN (NNB)

De ingreep vindt niet plaats in het NNB. Het Wilhelminakanaal welke onderdeel uitmaakt van het NNB grenst aan de zuidzijde vrijwel direct aan het plangebied. Het plangebied bestaat aan die zijde uit een bedrijfsterrein waar dagelijks veel menselijke activiteiten plaatsvinden waarbij ook geluid geproduceerd wordt. De ingreep vindt overdag plaats waardoor er ook geen extra uitstraling van geluid en licht naar de omgeving plaats zal vinden gedurende de avond en nacht waarbij er in de regel minder activiteiten plaatsvinden op het bedrijfsterrein. De voorgenomen ingreep leidt daarmee niet tot effecten die uitstralen tot in het NNB welke kunnen leiden tot een significant negatief effect op de wezenlijke waarden of kenmerken van het NNB. Hierdoor is een nadere toetsing in de vorm van een effecttoets (Nee-tenzij-toets) en een vergunningaanvraag niet noodzakelijk.

4.3 Bescherming van houtopstanden

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom beschermde houtopstanden. Hierdoor is er ook geen sprake van effecten op bomen welke vallen onder het gedeelte beschermde

houtopstanden uit de Wet natuurbescherming. Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming is hierdoor niet van toepassing.

5. Onderzoekresultaten soortbescherming

Uit de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF) zijn geen recente waarnemingen (2018 t/m 2023) bekend van beschermde soorten uit het plangebied welke beschermd zijn middels de Wet natuurbescherming en waarvoor geen vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving (500 m) van het plangebied zijn waarnemingen bekend van buizerd, gierzwaluw, huismus en ooievaar.

5.1 Planten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen in het plangebied. Uit het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn ook geen beschermde vaatplanten bekend (NDFF). Er zijn geen gebouwen met oude muren aanwezig waarop beschermde muurplanten kunnen groeien. Alle overige beschermde vaatplanten stellen zeer specifieke eisen aan hun standplaats. Deze zijn binnen het plangebied niet aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vaatplanten is binnen het plangebied dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

Effectbeoordeling planten

Doordat de aanwezigheid van beschermde vaatplanten in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.2 Vogels

Binnen het plangebied en de verstoringszone van de werkzaamheden (75 m) zijn geen horsten van roofvogels of uilen aangetroffen. Ook zijn er geen nesten van roeken of ooievaars in de bomen aangetroffen. In het plangebied zijn onder de pannendaken van de woningen en de delen van de bedrijfspanden met een pannendak mogelijk vogels toegankelijke ruimtes aanwezig waar huismussen kunnen broeden. Van de huismus en gierzwaluw zijn ook recente waarnemingen bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). De meeste daken met pannen binnen het plangebied zijn niet hoog genoeg voor gierzwaluwen of hebben geen geschikte broedruimte omdat ze een flauwe hellingshoek hebben. De woningen aan de Esdoornlaan 28 en 30 hebben mogelijk wel geschikte broedplekken, maar deze zijn door de afwerking van dakranden nergens toegankelijk voor gierzwaluwen. Nestplaatsen van gierzwaluwen worden daarmee niet verwacht binnen het plangebied.

Ook zijn de gebouwen niet geschikt als broedplek voor roofvogels of uilen. De aanwezigheid van nesten van overige soorten broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit deze categorie 1 t/m 4 is in zijn redelijkerwijs uitgesloten in het plangebied.

Van de vogels met jaarrond beschermde nesten, categorie 5, kunnen in de directe omgeving van het plangebied nesten worden verwacht van ekster, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Verder kunnen in de directe omgeving van het plangebied zangvogels aanwezig zijn die in tuinen en stedelijk gebied broeden zoals merel, heggenmus en winterkoning.

Effectbeoordeling vogels

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en verblijfplaatsen uit categorie 1 t/m 4 is binnen het plangebied niet uitgesloten. Onder de daken zijn mogelijk nesten aanwezig van de huismus. Bij het slopen van de gebouwen met pannendaken verdwijnen deze nestplaatsen als ze aanwezig zijn. Daarnaast leidt de ingreep mogelijk tot het doden en verwonden van huismussen als onvoldoende rekening wordt gehouden met hun aanwezigheid. Wanneer er werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen kunnen deze leiden tot het verstoren van de nesten.

Voor te verwachten soorten uit categorie 5 zijn in de directe nabijheid van het plangebied voldoende alternatieve nestmogelijkheden voor handen. De ingreep leidt dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat algemene broedvogelsoorten hun nesten met eieren of jongen verlaten en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar. Dat leidt tot een overtreding van artikel 3.1 lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. Het is voor de voorgenomen ingreep niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedgevallen van vogelsoorten welke van nature broeden in Europa en op natuurlijke wijze in Nederland gekomen zijn.

5.3 Zoogdieren

5.3.1 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Op grond van de beperkte bijdrage van de gebouwen en het ontbreken van voor vleermuizen zeer aantrekkelijke biotopen met een hoog voedselaanbod (insecten) zoals wateren en bloemrijk vegetaties is uitgesloten dat het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt. Vleermuizen maken gebruik van doorlopende lijnvormige elementen zoals bomenlanen voor

beschutting en geleiding op hun vaste vliegroutes. Binnen het plangebied is deze aanwezig in de vorm van de rij zomereiken welke gelegen is aan de westzijde van het plangebied. Dit zou een essentiële verbinding kunnen vormen voor dieren welke vanuit het kanaal richting hun verblijfplaatsen in gebouwen ten noorden van het plangebied vliegen. In de rest van het plangebied zijn geen doorlopende lijnvormige elementen aanwezig die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vaste vliegroute.

Tijdens het onderzoek zijn nergens vleermuizen of sporen (zoals mest) aangetroffen. De (delen van) gebouwen opgetrokken uit steen met een luchtspouw en pannendaken zijn mogelijk geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. De gebouwen hebben binnenruimtes waaronder spouwmuren die toegankelijk zijn voor vleermuizen via openingen in de buitenmuur, zoals de open stootvoegen. Daarnaast kunnen de binnenruimtes in de muren en van de daken van de woningen bereikt worden via ruimte onder loodslabben en daktrimmen welke niet goed aansluiten, ruimtes tussen de dakpannen en muren en achter houten betimmering. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouw bewonende soorten vleermuizen kan op basis van dit onderzoek dan ook niet uitgesloten worden. Het westelijke deel van de bebouwing welke geheel bestaat uit metalen golfplaten en het deel waar de autogarage zich in bevindt zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Als vleermuizen hier ruimtes vinden om tussen te kruipen warmen deze te snel op en koelen zij weer te snel af om geschikt te zijn als verblijfplaats. Daarnaast is het materiaal veelal te glad voor de dieren om tegenop te kunnen kruipen.

Als massawinterverblijf van gewone dwergvleermuizen zijn de aanwezige gebouwen niet geschikt. De warmtebuffercapaciteit is door de relatief geringe afmetingen en massa te klein voor deze functie. Bovendien bevinden deze verblijfplaatsen zich in de regel in hoogbouw of gebouwen met open ruimtes die diep het gebouw inlopen, welke hier niet aanwezig zijn. Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes of grote stukken losse bast aanwezig, waarmee verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen uitgesloten zijn.

Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes of grote stukken losse bast aanwezig, waarmee verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen uitgesloten zijn.

In het plangebied kunnen de volgende soorten worden verwacht: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis en meervleermuis. De mogelijk aanwezige functies voor deze soorten binnen het plangebied zijn weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1: Potentieel in het plangebied aanwezige vleermuizen en functies.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	Massawinterverblijfplaats	vliegroute	foerageergebied
gewone dwergvleermuis	X	X	X	X	X	X	X
ruige dwergvleermuis	X		X	X		X	X
rosse vleermuis						X	X
laatvlieger	X	X	X	X		X	X
gewone grootoorvleermuis						X	X
grijze grootoorvleermuis						X	X
watervleermuis						X	X
meervleermuis						X	X

Effectbeoordeling vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat binnen het plangebied mogelijk vleermuizen voorkomen. Op basis van de aard en ligging van het plangebied is het uitgesloten dat dit een essentieel foerageergebied betreft. De rijbeplanting van zomereiken grenzend aan de Tilburgseweg direct ten westen van het plangebied kan een vaste vliegroutes voor vleermuizen vormen. Daarnaast kan het op basis van dit onderzoek niet uitgesloten worden dat een aantal gebouwbewonende soorten hun verblijfplaats hebben in de daken en muren (luchtspouw) van de gebouwen en gebouwdelen welke opgetrokken zijn uit steen. De zomereiken aan de Tilburgseweg blijven behouden waarmee ook de geleidende structuur intact blijft. Het is in deze fase echter nog niet bekend of het mogelijk is alle verlichting in de toekomst zodanig aan te kunnen passen dat deze niet uitstraalt op deze zomereiken. Daardoor kan nu niet uitsloten worden of de ingreep kan leiden tot het minder dan wel volledig ongeschikt raken van de mogelijk aanwezige vliegroute van vleermuizen. De sloop van de gebouwen leidt daarnaast mogelijk tot het verdwijnen van vaste rust- en verblijfplaatsen en het doden en of verwonden van vleermuizen. Wanneer deze negatieve effecten optreden wordt de Wet natuurbescherming overtreden. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen

van vleermuizen is noodzakelijk om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Tabel 2: Potentieel in het plangebied aanwezige vleermuizen en functies en de mogelijke effecten van de ingreep hierop.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	massawinterverblijfplaats	vliegroute	foerageergebied
gewone dwergvleermuis	MNE	MNE	MNE	MNE	MNE	MNE	GNE
ruige dwergvleermuis	MNE		MNE	MNE		MNE	GNE
rosse vleermuis						MNE	GNE
Laatvlieger	MNE	MNE	MNE	MNE		MNE	GNE
gewone grootoorvleermuis						MNE	GNE
grijze grootoorvleermuis						MNE	GNE
watervleermuis	MNE	MNE				MNE	GNE
meervleermuis	MNE	MNE				MNE	GNE
			GNE	Geen negatief effecten te verwachten			
			MNE	Mogelijk negatief effect			

5.3.2 Grondgebonden zoogdieren

In en rondom de gebouwen zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen. Voor zowel boommarters en steenmarters als kleine marterachtigen is er onvoldoende rust en dekking in het plangebied om het geschikt te laten zijn als functioneel leefgebied. In de bedrijfshallen en panden is het overdag licht en is er nog veel activiteit van mensen aanwezig. Deze soorten zijn ook niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). De aanwezigheid van verblijfplaatsen van marterachtigen zijn dan ook op basis van dit onderzoek uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoorns, nesten van eekhoorns of andere sporen (zoals knaagsporen) van eekhoorns aangetroffen in het plangebied. De

aanwezigheid van verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van eekhoorns is binnen het plangebied dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

Bevers kunnen mogelijk het aangrenzende kanaal gebruiken als leefgebied, maar de buitenruimte met weinig beplanting en de gebouwen vormen geheel geen geschikt habitat voor deze soort. Hun aanwezigheid is binnen het plangebied dan ook uitgesloten.

Het plangebied is ongeschikt voor verblijfplaatsen van overige niet vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren. Het plangebied is wel marginaal geschikt voor verschillende Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten (spits)muizen.

Effectbeoordeling overige zoogdieren

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat er geen beschermde gebiedsfuncties voor beschermde zoogdiersoorten te verwachten zijn waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt. De ingreep leidt voor deze soorten dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.4 Reptielen

Gedurende het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen binnen het plangebied. Het plangebied ligt ver buiten het bekende verspreidingsgebied van muurhagedis. Op grond van het ontbreken van voor overige reptielen geschikte habitats in het plangebied (zoals schrale vegetatie met voldoende rustige, zonnige plekken) kan de aanwezigheid daarvan eveneens uitgesloten worden.

Effectbeoordeling reptielen

Doordat de aanwezigheid van reptielen in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.5 Amfibieën

Binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan ligt geen water dat geschikt is voor strikt beschermde amfibieën. Uit de directe omgeving van het plangebied (500 m) zijn ook geen waarnemingen van strikt beschermde amfibieën bekend. De aanwezigheid van beschermde amfibieën wordt in het plangebied dan ook niet verwacht.

De kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en meerkikker zijn door alle provincies voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Effectbeoordeling amfibieën

Doordat de aanwezigheid van strikt beschermde amfibieën in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.6 Vissen

Doordat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is zijn beschermde vissen niet aanwezig.

Effectbeoordeling vissen

Doordat in het plangebied geen vissen aanwezig kunnen zijn leidt de ingreep ook niet tot een negatief effect op beschermde vissen.

5.7 Vlinders en libellen

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde vlinders en libellen bekend (NDFF). In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties met waardplanten voor die geschikt zijn als leefgebied voor overige beschermde libellen en dagvlinders. Van beschermde soorten die gebruik maken van algemenere plantensoorten, zoals de Teunisbloempijlstaart, zijn geen recente waarnemingen bekend uit de ruimte omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van beschermde libellen en vlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Effectbeoordeling vlinders en libellen

Doordat de aanwezigheid van functioneel leefgebied van beschermde vlinders en libellen in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.8 Overige ongewervelden

Uit het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn geen overige beschermde ongewervelden bekend (NDFF). Op basis van de gebiedskenmerken en de ligging van het plangebied worden overige beschermde ongewervelden ook niet verwacht.

Effectbeoordeling overige ongewervelden

Doordat de aanwezigheid van overige beschermde ongewervelden in het plangebied redelijkerwijs uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

6. Conclusie en aanbevelingen

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt ruim buiten de invloedssfeer van Natura 2000-gebieden. Gezien de afstand en de aard en duur van de werkzaamheden worden kansen op negatieve effecten van stikstofuitstoot en depositie op daarvoor gevoelige habitattypen en de leefgebieden van soorten met instandhoudingsdoelstellingen als laag ingeschat. De stikstofdepositie kan in de gebruiksfase toenemen. Dit is sterk afhankelijk van de uitstoot die de nieuwbouw met zich meebrengt, die afhankelijk is van zaken als de verwarming van de gebouwen en het aantal verkeersbewegingen van de toekomstige bewoners. Om hier rechtszekerheid over te krijgen dient een stikstofberekening (AERIUS-berekening) uitgevoerd te worden.

6.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ingreep vindt niet plaats in het NNN. Daarnaast zijn negatieve effecten op wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB ten gevolge van externe werking niet te verwachten. Hierdoor is een vergunning of nadere toetsing in de vorm van een effecttoets (Nee-tenzij-toets) niet noodzakelijk.

6.1.3 Bescherming van houtopstanden

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom beschermde houtopstanden. Hierdoor is er ook geen sprake van effecten op bomen welke vallen onder het gedeelte beschermde houtopstanden uit de Wet natuurbescherming. Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming is hierdoor niet van toepassing.

6.2 Soortbescherming

6.2.1 Vogels

Onder de daken van de gebouwen met een pannendak zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van de huismus aanwezig. Bij de sloop van deze gebouwen gaan deze nesten verloren als ze aanwezig zijn. Daarnaast kunnen bij de werkzaamheden huismussen worden verstoord, gedood en verwond wanneer deze vaste rust- en verblijfplaatsen hebben in de gebouwen. Het is daarom noodzakelijk nader onderzoek uit te voeren naar de huismus om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Het is aan te raden dit nader onderzoek uit te

voeren conform de richtlijnen uit de kennisdocument van BIJ12 voor de huismus (BIJ12, 2023).

Volgens de richtlijnen uit het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, 2023) is het noodzakelijk om in de periode in de periode 1 april - 15 mei twee gerichte veldbezoeken te brengen aan het plangebied. Deze veldbezoeken moeten bij voorkeur plaatsvinden onder gunstige weersomstandigheden gunstige weersomstandigheden (geen regen, geen kou en met een maximale windsterkte van windkracht 4, of te hoge temperaturen). De veldbezoeken moeten uitgevoerd worden op geschikte momenten op de dag wanneer de meeste activiteit is waar te nemen: vaak zijn dit enkele uren na zonsopkomst wanneer de temperatuur is opgelopen. Meestal is dit enkele uren na zonsopkomst of voor zonsondergang. Tussen beide bezoeken dient een tussenperiode van minimaal tien dagen te liggen.

Binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn geen beschermde functies van overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit Categorie 1 t/m 4 te verwachten. Daarmee zijn negatieve effecten op deze soorten ook uitgesloten. Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit Categorie 5, zoals huiszwaluw, ekster, koolmees en pimpelmees zijn voldoende alternatieve broedlocaties aanwezig in de directe omgeving van het plangebied.

Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar en zijn een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.1, lid 1 en 2. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van maart tot en met augustus.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden, moet het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Ook is het in dat geval aan te raden het afval dat vrijkomt in het plangebied (ruim) voor het broedseizoen te verwijderen, om de kans op broedgevallen binnen het plangebied te beperken. Het is voor de voorgenomen ingreep niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedgevallen van vogelsoorten welke van nature broeden in Europa en op natuurlijke wijze in Nederland gekomen zijn.

6.2.2 Zoogdieren

In de gebouwen en gebouwdelen welke opgetrokken zijn uit steen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Bij de sloop van deze gebouwen verdwijnen deze verblijfplaatsen als ze aanwezig zijn. Daarnaast kunnen vleermuizen worden verstoord, gedood en verwond. Dat kan leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. De rijbeplanting van zomereiken aan de Tilburgseweg vormen mogelijk een vaste vliegroute voor vleermuizen. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied is op basis van dit onderzoek redelijkerwijs uitgesloten.

Voorafgaand aan de ingreep dient een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden. Het verdient aanbeveling dit aanvullende onderzoek uit te voeren volgens het Vleermuisprotocol 2021 van de Gegevensautoriteit Natuur. Bij gebruikmaking van het vleermuisprotocol wordt een eventuele ontheffingsaanvraag vrijwel zeker in behandeling genomen. Tevens geeft het vleermuisprotocol invulling aan de minimale onderzoeksinspanning voortkomend uit de Wet natuurbescherming.

Aanvullend vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol houdt voor de mogelijk aanwezige functies in het plangebied in dat er drie bezoeken in de periode 15 mei t/m 15 juli (twee direct na zonsondergang en een direct voor zonsopkomst) en twee bezoeken in periode 15 augustus tot 15 september (na zonsondergang en voor zonsopkomst) aan het plangebied gebracht dienen te worden. Deze bezoeken moeten met behulp van een heterodyne batdetector met time expansion uitgevoerd worden.

Door de omvang van het plangebied raden wij aan het gebied in meerdere deelgebieden op te delen welke beiden volgens de bovenstaande richtlijn geïnventariseerd worden om te voldoen aan de minimale inspanningsverplichting zoals geëist door de Provincie Noord-Brabant. Deze bezoeken moeten met behulp van een heterodyne batdetector met time expansion uitgevoerd worden.

6.2.3 Overige soorten

Overige beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn in het plangebied niet te verwachten. De ingrepen leiden dan ook niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming voor deze soorten.

6.3 Samenvatting

Op grond van de mogelijke effecten die op kunnen treden ten gevolge van de ingreep blijkt dat deze niet door de Wet natuurbescherming wordt verhinderd. Wel dient voorafgaand aan de ingreep nader onderzoek uitgevoerd te worden naar huismussen en vleermuizen.

Afhankelijk van de resultaten van deze nadere onderzoeken kan het treffen van mitigerende maatregelen en een ontheffingsaanvraag voor het onderdeel soortbescherming van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient in alle gevallen rekening gehouden te worden met het broedseizoen en de algemene zorgplicht. Dat kan door voorafgaand aan de ingreep een mitigatieplan met een ecologisch werkprotocol op te stellen waarin staat omschreven op welke wijze tijdens de ingreep zorgvuldig met (mogelijk) aanwezige flora- en fauna wordt omgegaan.

De ingreep heeft geen significant negatief effect op gebieden welke onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor Natura 2000-gebieden is de kans op negatieve effecten beperkt tot verrijkende effecten van stikstof. De kans dat dit leidt tot een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen is laag. Om hier rechtszekerheid over te verkrijgen is het noodzakelijk een stikstofberekening uit te laten voeren (AERIUS-berekening). Bij de ingreep worden geen bomen gekapt welke vallen onder beschermde houtopstanden uit de Wet natuurbescherming.

6.4 Overzichtstabel

De potentiële aanwezigheid van beschermde soorten binnen het plangebied is weergegeven in Tabel 3 en 4. Hierin is samengevat of de voorgenomen ingreep kan leiden tot negatieve effecten op deze soorten en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn, zoals nader onderzoek of een ontheffing. Daarnaast is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Aanvullend is weergegeven of effecten op beschermde gebieden (NNN en N2000) en houtopstanden te verwachten zijn en welke consequenties dit heeft voor het project.

Tabel 3. Potenties plangebied voor beschermde soorten en mogelijk effecten van de ingreep hierop. Hierbij zijn ook de te nemen vervolgstappen opgenomen.

Soortgroep	Potentieel aanwezig	Mogelijk negatieve effecten	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Nadere toelichting
Planten	nee	nee	nee	nee	
Broedvogels algemeen	ja	ja	nee	nee	Werken buiten broedseizoen
Broedvogels Jaarrond beschermd	ja	ja	ja	mogelijk	Nader onderzoek huismus
Vleermuizen	ja	ja	ja	mogelijk	Nader onderzoek vleermuizen
Grondgebonden zoogdieren	nee	nee	nee	nee	
Reptielen	nee	nee	nee	nee	
Amfibieën	nee	nee	nee	nee	
Vissen	nee	nee	nee	nee	
Vlinders en libellen	nee	nee	nee	nee	
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	

Tabel 4. Mogelijke effecten van de ingreep op beschermde gebieden en houtopstanden. Hierbij zijn ook de te nemen vervolgstappen opgenomen.

Gebiedsbescherming	Aanwezig gebieden	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningsplicht	Nadere toelichting
Natura 2000-gebieden	> 8,4 km	mogelijk	ja	mogelijk	Aanvullend onderzoek stikstofdepositie wordt noodzakelijk geacht (AERIUS-calculator)
Natuurnetwerk Nederland	ja	nee	nee	nee	
Beschermde houtopstanden	nee	nee	nee	nee	

7. Bronnen

7.1 Rapportages & boeken

BIJ12, 2023. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.1. BIJ12, Utrecht.

Bouwens, S., 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., & A. Kiefer. 2017. Veldgids Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist.

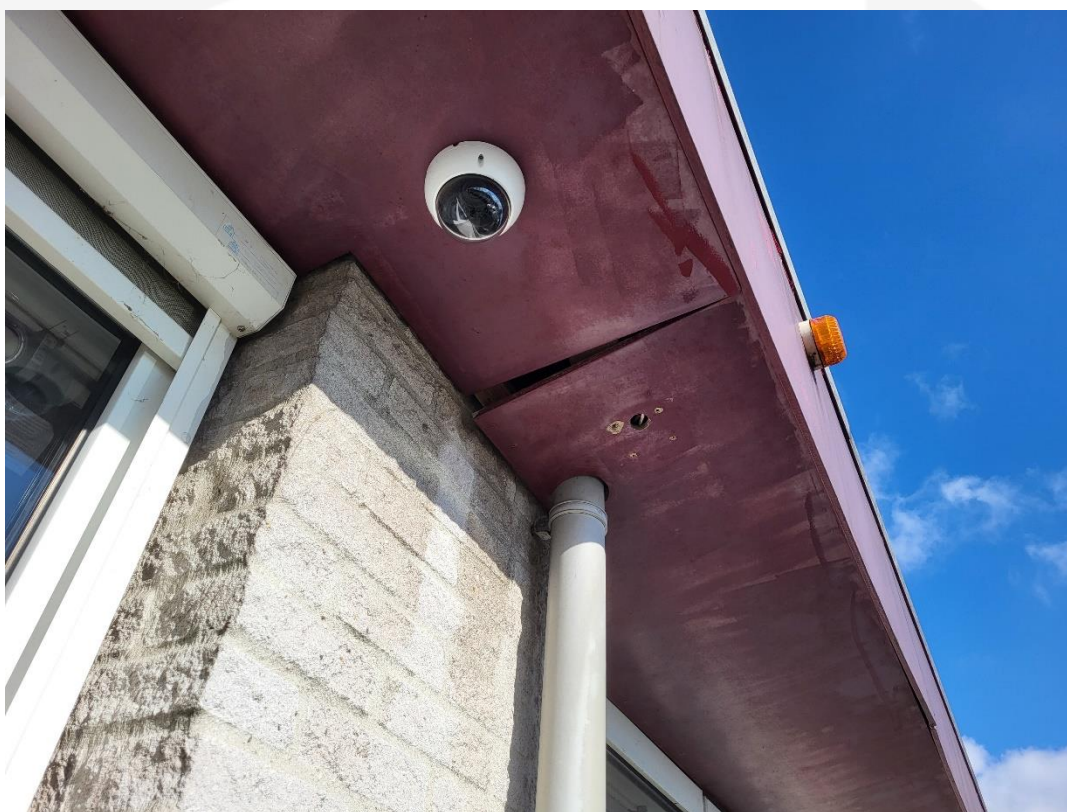
Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest- Afrika. Tirion Natuur.

Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.

7.2 Websites

- www.brabant.nl
- www.natura2000.nl
- www.ndff.nl
- www.netwerkgroenebureaus.nl

Bijlage 1: Foto's plangebied

Bijlage 2: Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de bescherming van de natuur in Nederland geregeld middels de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming heeft drie belangrijke onderdelen, namelijk:

- Bescherming van Natura 2000-gebieden,
- Bescherming van soorten,
- Bescherming van houtopstanden.

De hoofdlijnen van de bepalingen in deze drie onderdelen van de Wet natuurbescherming welke van belang zijn voor de nadere toetsing in dit onderzoek worden in de onderstaande paragrafen nader toegelicht.

Bescherming van Natura 2000-gebieden

Binnen de Wnb is de bescherming van zogenaamde Natura 2000-gebieden geregeld. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. De grondslag hiervoor ligt in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Welke planten- en diersoorten of habitattypen dit zijn is voor ieder gebied afzonderlijk vastgelegd middels beheerplannen met zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen. Ingrepen of evenementen mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

Activiteiten mogen alleen doorgang vinden als deze de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen, of wanneer de provincie waarin de ingreep of het evenement plaatsvindt een vergunning verleent. Bij ingrepen in gebieden van nationaal belang is het ministerie van Economische Zaken Bevoegd gezag.

Bescherming van soorten

De soortbescherming onder de Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, namelijk:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn,
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn,
- Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermde soorten).

Op soorten uit de beschermingsregimes Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn de verbodsbepalingen uit de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992) van toepassing. Binnen de categorie andere soorten vallen soorten welke op Europees niveau niet beschermd zijn maar door Nederland wel als beschermde soort aangewezen zijn. Iedere provincie heeft zelf de mogelijkheid om een of meerdere van deze planten- en diersoorten vrij te stellen onder bepaalde voorwaarden. Wel geldt voor alle soorten de algemene zorgplicht (Artikel 1.11). Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatieve effecten op planten en dieren maatregelen dient te nemen om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen.

Ontheffingen en vrijstelling

De provincies en de Minister van Economische zaken kunnen ontheffing of vrijstelling afgeven om onder voorwaarden de Wnb te overtreden. Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort. Dit is wel alleen mogelijk wanneer de aanleiding van de ingreep of activiteit valt onder een in de wet genoemd belang.

Tabel 1: Verbodsbepalingen per beschermingsregime Wnb, voor zover van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen of evenementen.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 Wnb)	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2 Wnb)	Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a: Het is verboden in het wild levende soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Art 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Art 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Art 3.1 lid 4 en lid 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	
	Art 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden richt zich op de instandhouding van het oppervlakte bos in Nederland. Artikel 4.2 uit de Wet natuurbescherming verbiedt het zonder melding (gedeeltelijk) vellen van houtopstanden groter dan tien are of van meer dan twintig rijbomen welke gelegen zijn buiten de “bebouwde kom houtopstanden”. Artikel 4.3 lid 1 en 2 stellen dat het naast melding noodzakelijk is dat er herplant plaatsvindt binnen 3 jaar na het vellen van de bomen, en dat vervolgens binnen 3 jaar herplant plaats moet vinden voor niet aangeslagen beplanting. Het bevoegd gezag kan tevens een kapverbod opleggen in het geval van bijzondere beplantingen. Zoals opgenomen in Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming geldt voor bepaalde soorten en gevallen (houtproductie of andere bedrijfsmatige activiteiten) een vrijstelling voor de bescherming houtopstanden.